

Signalen

1. Sociale media

Sociale media spelen in het digitale tijdperk een belangrijke rol in het leven van meisjes. Digitale apparaten zijn volledig opgenomen in hun leven. Dat is normaal en hoort er bij. Wanneer er echter een veranderend patroon is te zien in het gebruik van digitale apparaten en sociale media (veel vaker en obsessief) kan dat duiden op een onveilige situatie. Bijvoorbeeld:

- Er is sprake van slachtofferschap van grensoverschrijdende sexting of sextortion (chantage met seksueel getint materiaal).
- Het meisje raakt in paniek bij onbereikbaar zijn.
- ...

2. Culturele signalen

We leven in een multiculturele samenleving waarin normen en waarden uit verschillende culturen samenkomen. Sommige normen en waarden zijn op het gebied van seksualiteit erg bepalend voor de ontwikkeling van een meisje. Wanneer bepaalde normen en waarden uit deze cultuur waarin het meisje opgroeit belemmerend werken in de ontwikkeling, kan dat duiden op onveiligheid.

- Er zijn signalen van Voodoo. Het dragen van uitingen van bescherming tegen het 'boze oog' (Fatima handje).
- Het meisje neemt zichtbaar afstand van religieuze en gezins- (culturele) principes en milieu door afwijkende kleding te dragen, het aanbrengen van lichaamsbedrukkingen (tattoo's) en via verbale uitingen.
- Het meisje is verstoten door de familie of de sociale gemeenschap.
- ...

3. Bewegingsvrijheid

Elk meisje heeft het recht om eigen beweegruimte te hebben en zelfstandig te handelen. Wanneer er signalen zijn dat het meisje onder controle en dwang leeft, kan dat duiden op onveiligheid. Het gaat dan om situaties waarin zij afhankelijk lijkt te zijn en geen vrijheid en autonomie heeft.

- Het meisje vertoont pleasend of sociaal wenselijk gedrag.
- Er is sprake van isolatie van familie of vrienden en afhankelijkheid van een ander.
- Het meisje heeft moeite met gezag.
- Er is sprake van bedreiging (van het slachtoffer zelf of van familieleden).

- Er is sprake van eigendomskenmerken zoals tatoeages, brandmerken of niet-verwijderbare ring.
- Het meisje heeft moeite met gezag.
- ...

4. Andere contacten

Contacten met leeftijdsgenoten nemen een centrale rol in het leven van opgroeiende jongeren. Sociale contacten zijn goed voor de ontwikkeling en leveren een bijdrage aan de volwassenheid. Wanneer er een plotseling afwijkend en veranderend patroon zichtbaar wordt in de sociale contacten kan dat duiden op een onveilige situatie.

- Er wordt gesproken over zogenaamd volwassen onderwerpen die niet horen bij de leeftijd en het niveau van de jongere.
- Er is veel toenemend contact met oudere personen.
- Het meisje heeft contact met personen uit het criminele milieu.
- ...

5. Veranderingen op school

Jongeren brengen een groot deel van hun leven door op school. Wanneer op school veranderingen gezien worden in het gedrag en de prestaties van een jongere, moet men alert zijn. Als een meisje ongeconcentreerd en vermoeid overkomt, kan dat duiden op een situatie waarin deze jongere mogelijk niet veilig is.

- Het meisje krijgt vaker een schorsing en verdwijnt van de 'radar'.
- Het meisje maakt in de klas ongepaste seksueel getinte grapjes.
- Zij vertoont ineens duidelijk slechtere schoolprestaties.
- ...

6. Wegloopgedrag

In de puberteit kunnen jongeren opstandig gedrag vertonen. Dit hoort bij deze ontwikkelingsfase en is dus normaal. Wanneer een meisje daarentegen vaak en onverwachts wegloopt, kan dat erop wijzen dat zij in een onveilige situatie terecht is gekomen.

- Het meisje onttrekt zich aan het ouderlijk gezag of persoonlijke begeleiders.
- ...

7. Gedragsverandering

Het gaat hier om plotselinge en (deels) onverklaarbare gedragsveranderingen. Elke opvallende gedragsverandering zal per situatie afgewogen moeten worden.

- Het meisje is plotseling agressief, angstig, teruggetrokken of juist stoer.
- Het meisje kleedt zich opeens totaal anders.
- Het meisje beschadigt zichzelf door automutilatie en/of andere vormen van destructief gedrag.
- Het meisje liegt.
- Het meisje gaat zich plots overdreven opmaken (make-up).
- Het meisje wil niet aangeraakt worden, er is een sterke afkeer van lichamelijk contact.
- Het meisje vertoont kenmerken van eenzaamheid.
- ...

8. Seks en relaties

Voor jongeren gaat seksualiteit een steeds grotere rol spelen in het leven. Jongeren gaan relaties met anderen aan, waarbij romantische en seksuele relaties een belangrijk middelpunt zijn. Wanneer een meisje plotseling vreemd seksueel gedrag vertoont, kan dat er op duiden dat zij zich in een onveilige situatie bevindt.

- Er is sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen de relatie die het meisje onderhoudt.
- Er is sprake van obsessie met betrekking tot seksualiteit.
- Het meisje wil niet over seks praten. Het is een taboe.
- ...

9. Gezondheidsklachten en verslavingssignalen

Een goede gezondheid is voor iedereen van belang om zo goed mogelijk te kunnen leven. Wanneer een jongere zich in een onveilige situatie bevindt kunnen er specifieke gezondheidsklachten optreden. Denk hierbij aan stressklachten en specifieke klachten op het gebied van seksualiteit. Jongeren leven in een wereld vol verleidingen. Zij moeten leren hoe ze met deze verleidingen kunnen omgaan. Wanneer een jongere bepaalde verleidingen zoals alcohol en drugs niet heeft kunnen weerstaan, kunnen er bij systematisch gebruik verslavingsverschijnselen optreden. Dit kan er eveneens op duiden dat een jongere zich in een onveilige situatie bevindt.

- Er is sprake van zwangerschap.
- Er is sprake van een sterk gewichtsverlies of gewichtstoename.
- Het meisje heeft moeite met concentreren en is vermoeid of slaperig.
- ...

10. Overige (financiële) signalen

Het kan voor jongeren erg belangrijk zijn hoe ze er uit zien of welke nieuwste telefoon ze hebben. Het kan er voor zorgen dat ze zich zelfverzekerder voelen en ergens bij horen. Echter, wanneer het meisje plotseling dure kleding draagt of dure spullen heeft, kan dat echter wel duiden op een onveilige situatie. Het kan ook gaan om signalen die niet direct vallen onder de tien hierboven genoemd, maar toch bepalend kunnen zijn om het risico in te schatten.

- Het meisje laat zich paaieren met cadeautjes.
- Het meisje heeft haar ID-kaart verloren.